

Warszawa, 27 czerwca 2003 r.

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja
Prezes Rady ministrów
DSP-140-21(2)/03

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Przedkładam **stanowisko Rządu** wobec poselskiego projektu ustawy:

- o zmianie ustawy – Prawo wodne (druk nr 1513).

Jednocześnie informuję, iż Rada Ministrów upoważniła Ministra Środowiska do reprezentowania Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

Z wyrazami szacunku

(-) Leszek Miller

STANOWISKO RZĄDU

WOBEC POSELSKIEGO PROJEKTU USTAWY O ZMIANIE USTAWY PRAWO WODNE (DRUK NR 1513).

Po przeanalizowaniu poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo wodne, Rząd przyjął co następuje:

Przedłożony projekt ustawy ma na celu wyłączenie działalności rekreacyjno-usługowej z katalogu działalności, dla realizacji których niezbędne jest oddanie w użytkowanie gruntów pokrytych wodami. Proponowana zmiana dotyczy wykreślenia pkt. 6. z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U. Nr 115, poz. 1229 z późn. zm.).

W obowiązującym stanie prawnym, stosownie do postanowień w/w ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne, znakomita część zasobów wodnych Polski stanowi własność Skarbu Państwa - są to przede wszystkim wody wszystkich cieków naturalnych (rzek i strumieni) oraz jezior przepływowych, czyli śródlądowe wody powierzchniowe płynące. Utrzymanie tych wód, zgodnie z art. 21 ustawy - Prawo wodne stanowi obowiązek ich właściciela, a zatem to Skarb Państwa odpowiedzialny jest za ich należyty stan, umożliwiając korzystanie z tych wód, dla zaspokojenia potrzeb ludności i gospodarki, przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony przed powodzią i skutkami suszy.

Niedostatek zasobów wodnych w naszym kraju i ich nierównomierne rozłożenie w czasie i przestrzeni, spowodował konieczność wyłączenia wód podziemnych oraz śródlądowych wód powierzchniowych płynących ze swobodnego obrotu cywilno-prawnego. Z zasobów wodnych można korzystać jedynie na podstawie uprawnień wynikających z ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne.

Woda, jako przedmiot materialny niesamoistny, nie jest rzeczą, dlatego też jej własność została uregulowana nie w kodeksie cywilnym, lecz w Prawie wodnym. Własność wody jest kategorią prawną Prawa wodnego, odmienną od własności w rozumieniu kodeksu cywilnego. Określenie prawa własności w pełni odnosi się do gruntów pokrytych wodami. Dlatego też nie można wody traktować jako przedmiotu odrębnej własności. Z własnością wody ściśle związana jest własność gruntu pokrytego tą wodą.

„Grunty pokryte wodami”, w rozumieniu Prawa wodnego, oznaczają tę część nieruchomości, która znajduje się w granicach linii brzegu. Linie brzegu ustala się dla cieków naturalnych, jezior oraz innych naturalnych zbiorników wodnych w drodze decyzji administracyjnej po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego. Linia brzegu rozgranicza zatem własność Skarbu Państwa (grunty pokryte wodami należącymi do Skarbu Państwa) od własności innych osób prawnych lub fizycznych (właściciele gruntów przylegających do wody). Zgodnie z normą art. 14 ust. 2 grunty pokryte płynącymi wodami powierzchniowymi stanowią również niezbywalną własność Skarbu Państwa i nie podlegają swobodnemu obrotowi cywilno-prawnemu.

Różnorodna działalność związana z korzystaniem z wód lub mająca wpływ na zasoby wodne wymaga posadowienia obiektów budowlanych lub technicznych będących urządzeniami wodnymi, na gruntach pokrytych wodami, a nie tylko na gruntach przyległych do wód. Są to min. elementy budowli piętrzących, fragmenty portów, filary mostów, urządzenia infrastruktury komunalnej i przemysłowej

Przepisy ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2000 r. Nr 106, poz. 1126 z późn. zm.) wymagają od inwestora przedstawienia prawa do dysponowania na cele budowlane nieruchomością, na której planowane jest przedsięwzięcie (zgodnie z ostatnią nowelizacją w/w ustawy, wymagane jest złożenie oświadczenia, pod rygorem odpowiedzialności karnej, o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane). Dlatego też art. 20 ustawy – Prawo wodne, wykorzystując instytucje kodeksu cywilnego, wprowadził zasadę oddawania w użytkowanie gruntów pokrytych wodami, stanowiących własność Skarbu Państwa, niezbędnych do prowadzenia działalności wymienionej w art. 20 w/w ustawy.

Przyjęcie proponowanej w poselskim projekcie zmiany art. 20, oznacza w rezultacie pozbawienie dużej grupy właścicieli urządzeń wodnych lub użytkowników zasobów wodnych możliwości uzyskania prawa do zabudowania (zagospodarowania) gruntu pokrytego wodami - a nie taka była chyba intencja autorów przedmiotowego projektu.

Sugerowana zmiana zmierza w niewłaściwym kierunku - dążąc do zminimalizowania skutków finansowych, wprowadzonego Prawem wodnym systemu nabywania praw do gruntów pokrytych wodami dla jednej grupy użytkowników, praktycznie uniemożliwia im prowadzenie działalności.

Analiza propozycji wyraźnie wskazuje, iż źródłem poselskiej inicjatywy była wysokość opłat za oddanie w użytkowanie gruntów pokrytych wodami, ustalona w obecnie obowiązującym rozporządzeniu z dnia 23 grudnia 2002 roku w sprawie wysokości opłat rocznych za oddanie w użytkowanie gruntów pokrytych wodami. Minister Środowiska, wychodząc naprzeciw opinii społecznej, uwzględniając uzasadnione wnioski, podjął decyzję o opracowaniu projektu rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie wysokości opłat rocznych za oddanie w użytkowanie gruntów pokrytych wodami.

W projekcie tym dokonano większego zróżnicowania rodzaju użytkowania gruntów pod wodami oraz obniżono znacznie wysokość opłat za oddanie w użytkowanie gruntów pokrytych wodami na działalność związaną z transportem wodnym i rekreacją. Wydaje się zatem, że postulaty społeczne, które były podstawą zgłoszenia nowelizacji Prawa wodnego, zostaną w najbliższym czasie spełnione.

Wobec powyższego Rząd opiniuje negatywnie przedstawiony projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo wodne.